

Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros Decretalium, Tomus ...

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 4. An venditio Juris Patronatus jure valeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

discrimen; illud enim potest facere Laicus loco pio; etiam sine assensu Episcopi; secus, istud; ex c. *Quod autem* 5. b. e. §. *de cetero*. ibi: de cetero tua prudentia respondet: quod, si Laici Clericis, vel Collegiis, de concessionibus vel donationibus instrumenta confecerint in hac verba vel similia: *concessi, vel dedi Ecclesiam, & presenti charta firmavi*: si consensus Episcopi non accesserit, nihil agi videtur: quia pro non dato habetur, quod ab illo datur, qui non potest de jure donare, id, quod etiam colligitur ex c. *Illud*. 8. eod. c. *Cura* 11. c. *Nullus* 17. eod.

3173 Altera est quaestio, an Jus Patronatus possit permutari? & permutationem rerum spiritualium inter se, non posse fieri sine Autoritate Praelati, seu Superioris Ecclesiastici, ex c. *quaestum* 5. de rerum permutat: Jus autem Patronatus numeratur inter res spirituales, ex dict. n. 3060. minus autem permutari potest directe cum re temporalis; sic enim foret permutatio simoniaca, & constat ex c. *quaestiones* 6. & *ult. eod.* secus est accessorie, qualiter diximus, accessorie vendi posse; eo tamen pacto, ut novus Patronus non possit pro libitu mutare Rectorem Ecclesiae patronatae in ea legitime institutum, ex c. *Querimoniam*. 9. eod. ibi: *absurdum videtur omnino*, ut singulas Patronorum secundum humanam conditionem mutationes, Ecclesiarum Ordinationes *mutentur*; & vicissitudines Ecclesiarum ab Advocatis, vel aliis, praesumantur; cujus ratio est, quia Clericus institutus in Ecclesia jus principale non habet a *presentando*; sed, *instituyente*; ab hoc enim habet jus in re; unde resolutio jure primi Patroni, eoque in aliud transmissio, non resolvitur Jus institutionis; cum non pendeat in conservari a Jure Patroni.

3174 Dicendum ulterius, Jus Patronatus concedi posse in feudum, vel emphyteusim, sed solum accessorie, qualiter nimirum etiam vendi potest. Nam in Vasallum, vel emphyteutam cum re concessa conceduntur consequenter fructus ejus; at Jus Patronatus, in quantum importat Jus praesentandi numeratur inter fructus rei, cui annectitur; sic Castropalaus *tom. 2. tr. 13. D. 2. p. 4. n. 13.* cum Azor *p. 2. l. 6. c. 20. q. 11.* ratio su-
Tom. III.

mitur c. *ex literis*. 7. h. e. ubi Jus Patronatus annexum Villa, alteri solum quoad Jus utile indulta, sine exceptione Juris Patronatus, non Dominae directae, (erat enim Abbatissa, quae illi villam concesserat in firmam, hoc est, quoad dominium solum utile) sed alteri adjudicatur, ut exponit Barbosa *ibid. n. 1.* vel locationem, ut alii. Et quoniam etiam Locatario universali sine exceptione conceditur usus rei locatae, si rei locatae annexum sit Jus Patronatus, accessorie etiam hoc ei concedetur, quoad usum; sic Castropalaus loc. cit. negante id P. Azor *cit. q. 11.* quod locatio non concedat Conductori dominium rei directum, vel utile; sed recte excipitur *usus*. Secus tamen dicendum est de re in pignus datae Creditori, licet ei annexum sit Jus Patronatus. Quamvis enim talis res oppignorari possit; cum talis contractus nullo Jure interdictus sit; Jus tamen Patronatus nec indirecte transit in pignoratitium; nullus enim usus pignoris ei conceditur, nisi solum necessarius securitati pignoris.

§. 4.

An venditio Juris Patronatus jure valeat?

NON loquimur de venditione Juris Patronatus indirectae & solum accessoria (hanc enim valere, ac licere constat a n. 3174.) Sed illicita, & directa, quando nimirum seorsim, ac solitarie sumptum, contra juris prohibitionem venderetur. Validam esse talem venditionem affirmat Suarez *l. 4. de Simon. c. 57. n. 13.* quia nullibi invenitur irrita ipso jure: nam licet in Concilio Trident. *Sess. 25. c. 9.* de reformat. dicatur, *ut nullus jus Patronatus transferre in aliquem contra canonicas sanctiones praesumat, alioquin ipso jure Patronatus privatus existat*; non inde inferitur translationem nullam esse, sed esse annullandam, sicuti diximus de alienatione bonorum, ab haeretico facta, ante declaratoriam sententiam, quae quidem alienatio valida est, esto rescindenda veniat.

Probabilius tamen affirmat Azor *p. 2. l. 6. c. 20. q. 8.* Garcia *p. 5. c. 9. n. 9.* & alii, probatur: quia Patronatus in neminem trans-

Zzzz 2

trans-

transferri potest, nisi in quem Ecclesia consentit. Totum enim jus, quod habent Ecclesiarum Patroni, pendet ex consensu, beneficio, & gratia Ecclesiarum; unde tantum & non plus habent, quam ipsis concessum sit, at in venditionem, & emptionem directam Juris Patronatus non consentit, sed potius reprobatur tanquam simoniacam, in *c. Quamvis pactum de pactis*; *c. Præerea* de transact. *c. ea que* 1. 9. 3. nec ullibi reperitur huic actui, contra prohibitionem factam, nihilominus concedere valorem; qualiter id declarat de matrimonio contra interdictum Ecclesiarum, & similibus; ergo. Accedit aperta dispositio Trident. *Sess. 25. de reform. c. 9.* ibi: *nec dictum Jus Patronatus, venditionis, aut alio quocunque titulo, in alios contra canonicas sanctiones transferre presumant; si secus fecerint, excommunicationis, & interdicti penis subjiciantur, & dicto Jure Patronatus ipso jure privati existant.*

3177 Ex hoc autem oritur quæstio, penes quem in tali casu sit Jus Patronatus? cum enim ea venditio, & emptio ipso jure irrita sit, penes emptorem esse non poterit; cum si in eum invalidè, ac consequenter nulliter translatum sit? Castropalaus *cit. n. 12.* meritò censet, manere penes venditorem, quousque sententia declaratoria criminis accedat; nam, cum prius apud eum fuerit, nec per istum contractum (utpote jure nullum) sit ablatum, aut in alium translatum, retinere poterit, esto post sententiam declaratoriam criminis in poenam rei, auferatur; id quod habetur in *c. Quia Clerici* 6. *h. t.* ibi: quia Clerici quidam Advocatias Ecclesiarum comparant, vel quocunque modo possunt acquirunt, ut postmodum eorum filii, vel nepotes ad easdem Ecclesias præsententur: *præcipimus ut id arctius inhibere procuret, eosdem advocacionibus taliter acquisitis, appellatione postposita, spoliando.*

3178 Dices: in *c. de Jure* 16. *h. t.* solum dicitur, quod, si quis Jus Patronatus comparavit (emptione nimirum directâ, & per se) *contractus ille irritus decernatur*; ergo non est ipso jure irritus, quod etiam videtur insinuari dict. *c. Quia Clerici* ubi solum præcipitur, ut ejusmodi Emptores, advocacionibus, seu Patronatibus taliter acquisitis, etiam appellatione

postposita, *spolientur.* *Re. 1.* dato illis juribus non significari; secus tamen esse jure Trident. ibi: *ipso jure privati existant.* *Re. 2.* ly *decernatur*, posse intelligi dupliciter. 1. de decreto contractum *rescindente*; 2. de decreto illum esse irritum *declarante*, debere autem textum accipi de decreto solum *declarante*, tradit. 1. gloss. in *c. de Jure V. irritum.* 2. ostendit textus Trident. 3. evincit clarè ratio allata pro conclusione.

3179 Altera quæstio est, ad quem deveniat Jus Patronatus, secuta declaratione criminis? sic enim non amplius etiam est penes priorem Patronum? ac demum 3. cuius sit pretium? an maneat venditori? an reddendum emptori? Ad 1. *Re.* eo casu servitutum illam, quæ imposita ei fuerat, ut sustineret Clericum præsentatum à Patrono, cum is propter delictum, declarato crimine, patronatu spoliatur, interire, ac Ecclesiam fieri liberam; sic Barbosa in *cit. c. 9. CC. Trid. n. 81.* Vivianus, & alii ibid. relati. Ad 3. autem respondet idem Barbosa in *cit. c. de Jure n. 5.* & Abbas ibid. *n. 3.* pretium datum pro emendo Jure Patronatus, nec Emptorem, nec Venditorem habere debere; Sed Ecclesiarum tribuendum, cui ob simoniam illata fuit injuria; pro eadem sententia relatis ibid. Zabarella, Lambertino, &c. Sed de pretio simoniacè accepto, an, & cui restituendum sit ex professio agimus *l. 7. 2. n. 568.* quo me remitto.

ARTICULUS VIII

De præsentatione, seu actu præsentandi.

3180 Quoniam in præmissis dictum est, Jus Patronatus, prout hic accipitur, principaliter definitur ad præsentationem, vel nominationem, seu actum, quo Patronus pro vacante Ecclesia, suo Patronatui subiecta, nominat, vel præsentat Clericum, ei, cui de jure competit, ut per ipsum in ead. instituat; circa hoc ipsum autem varii casus contingant, quibus plerumque controvertitur, an talis præsentatio, vel tali modo facta, recipienda, vel rescicienda sit? ut cum Patroni discordant; cum lis pendet super Patronatu; cum Patronus variat; cum præsentatio non contingit intra certum tempus &c. de his hoc articulo agendum erit.